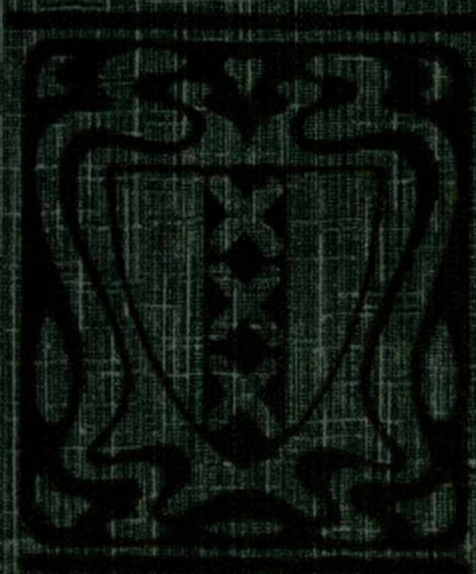

ELSEVIER'S

JAARGANG XXIX
DEEL XXVIII
MCMXXIX

ELSEVIER'S

GEÏLLUSTREERD MAANDSCHRIFT

REDACTIE: HERMAN ROBBERS EN R. W. P. DE VRIES JR.

JAARGANG XXXIX

DEEL LXXVIII * *

JULI—DECEMBER

MCMXXIX * * * *

AMSTERDAM—UITGEVERS-MAATSCHAPPIJ „ELSEVIER”

SINGEL 151—153 & SPUISTRAAT 118b * MCMXXIX

INHOUD VAN DE KRONIEK.

	Bladz.
AANWINSTEN-TENTOONSTELLING IN HET MUSEUM VOOR MODERNE KUNST, DEN HAAG, door W. St., met 4 illustraties.....	211
AANWINST (DE JONGSTE) VAN HET ANTWERPSCHE MUSEUM: EEN BREUGHEL? door LODE ZIELENS, met 1 illustratie	215
AFSCHEID (EEN), door R. W. P. DE VRIES Jr.	432
BOEKBESPREKING, door H. R., JO DE WIT, ROEL HOUWINK, R. W. P. Jr., met 2 illustraties 57, 131, 203, 277, 347.	419
BUITENLANDERS IN DE KUNSTZAAL D'AUDRETSCH 'sGRAVENHAGE, door W. St., met 1 illustratie.....	214
COLNOT (WERKEN VAN A.) IN DEN KUNSTHANDEL HOFSTEE DEELMAN, VONDELSTRAAT, AMSTERDAM, door A. E. v. D. T. met 2 illustraties	356
DANSKUNST (NIEUWE) IN NEDERLAND, door R. W. P. Jr., met 3 portretten.....	68
DUITSCHEGRAFISCHE KUNST (TENTOONSTELLING VAN HEDENDAAGSCHE) IN ARTI ET AMICITIA, AMSTERDAM, door A. E. v. D. T.	286
FRANSCH KUNST (MODERNE) IN HET STEDELIJK MUSEUM TE AMSTERDAM, door A. E. v. D. T.....	359
GELDER (LITHO'S VAN D. VAN) door KASPER NIEHAUS, met 2 illustraties.....	429
GOGH (TEEKENINGEN EN AQUARELLEN VAN VINCENT VAN) IN HET STEDELIJK MUSEUM TE AMSTERDAM, door A. E. v. D. T.	431
GOSSCHALK (TEEKENINGEN VAN JOS. HENRI) door J. S., met 1 illustratie.....	284
GRAFISCHE EN BOEKKUNST UIT DE SOVJET-UNIE IN HET STEDELIJK MUSEUM TE AMSTERDAM, door A. E. v. D. T., met 1 illustratie.....	142
GROCK, DE SUPER-CLOWN, door VAN DEN EECKHOUT, met portret.....	70
LANDHEER (HUGO) IN DE KUNSTZAAL „DE POORT”, 's GRAVENHAGE, door W. St.	141
LEBEAU (NIEUW GLASWERK VAN) IN DEN KUNSTHANDEL „DE BRON”, 's GRAVENHAGE, door W. St., met 1 illustratie	64
MARTINEZ (R.) IN DE KUNSTZAAL D'AUDRETSCH, DEN HAAG, door J. S.	355
MODERNE NEDERLANDSCHE TOEGEPASTE KUNST (TENTOONSTELLING VAN) door A. E. v. D. T., met 1 illustratie	143
NAT (W. H. VAN DER) IN DE LAKENHAL TE LEIDEN, door J. SLAGTER, met 2 illustraties	353
„NEUE SACHLICHKEIT” (DE) OP DE TENTOONSTELLING VAN DE ONAFHANKELIJKEN IN HET STEDELIJK MUSEUM TE AMSTERDAM, door A. E. v. D. T., met 1 illustratie	66
OUDE TEEKENINGEN BIJ DE FIRMA D. A. HOOGENDIJKEN CO., door R. W. P. Jr., met 1 ill.	357
OUDE KUNST (TENTOONSTELLING VAN) DOOR DE VEREENIGING VAN HANDELAREN IN HET RIJKSMUSEUM door A. S., met 3 illustraties	138
SLUIJTERS (JAN) IN DEN KUNSTHANDEL VAN LIER, door R. W. P. Jr., met 1 illustratie	285
TER BORCH'S BRIEFSCHRIFTER (MAURITSHUIS) door H. F. W. JELTES, met 1 illustratie . . .	63
THEILADE (NINI) door R. W. P. Jr., met 1 illustratie	428
TOOROP (CHARLEY) IN DEN KUNSTHANDEL D'AUDRETSCH, 'sGRAVENHAGE, door W. St.	139
VOIGT (ILSE RUTH) IN „DE BRON”, DEN HAAG, door J. S., met 1 illustratie.....	427

FRONTISPICE-PRENTEN.

	Tegenover bladz.
ALBIN EGGER LIENZ, WIJWATER NEMENDE BOER.....	1
MAURICE UTRILLO, „AU LAPIN AGILE” BIJ SNEEUW	73
MEESTER VAN „DE MAAGD TUSSCHEN DE MAAGDEN”, DE MARIA-BOODSCHAP (COLLECTIE VON AUSPITZ)	145
ANTOINE BOURDELLE, BEETHOVEN.....	217
M. E. VAN REGTEREN ALTENA, ATELIERHOEKJE	289
W. J. VAN TROOSTWIJK, GELDERSCH LANDSCHAP (SCHILDERIJ), RIJKSMUSEUM.....	361

XXX

HENDRIK AVERCAMP.

IJSVERMAAK.

(TENT. „OUDE KUNST,” INZ. P. DE BOER, AMSTERDAM).

ALBERT TERMOTE.

MADONNA.

DEJNEKA.

DEMONSTRATIE.

GRAFIEK EN BOEKKUNST UIT DE SOVJET-UNIE IN HET
STEDELIJK MUSEUM TE AMSTERDAM.

Het genootschap „Nederland-Nieuw Rusland”, in October 1928 opgericht en dat zich tot doel stelt: „Studie van het Cultureele leven in Sovjet-Rusland (buiten het terrein van politieke of economische bemoeiingen) en bekendmaking daarvan in Nederland door onpartijdige voorlichting” nam het initiatief tot deze tentoonstelling, waarvoor het materiaal door de W. O. K. S. (een rijksinstelling ijverend voor cultureele verbanden tusschen de Sovjet-Unie en het buitenland), met medewerking van de Academie van Kunstwetenschappen en de Kunstafdeeling van het Commissariaat voor Volksontwikkeling te Moskou werd bijeengebracht.

De moderne Grafische Kunst beleeft in Rusland sinds de revolutie een ware bloeiperiode. Het feit is daar, hoe men 't ook moge trachten te verklaren, welke oorzaken men er ook voor denkt te moeten aanwijzen. Dat men overigens bij het zoeken van dergelijke verklaringen en oorzaken dikwijls geneigd is wel wat al te diepzinnig te filosofeeren over het verband tusschen dezen nieuwen bloei der grafische kunsten en den z.g. „nieuwen geest” in Rusland — is een ander feit, waarnaast het wel goed schijnt even vast te stellen, dat hier zeker óók „doodgewone” aanleidingen den doorslag gaven als daar zijn: gebrek aan materialen voor de fotografie en het verschijnsel dat „de eerste veelbewogen revolutiejaren vele kunstenaars dwongen de grafische kunst te gaan beoefenen omdat zij den kunstenaar lichamelijk minder in beslag neemt en technisch minder gecompliceerd is.” Evenzeer mag geconstateerd worden, dat deze opleving der grafische kunsten niet een uitsluitend Russisch feit is —, maar dat zij in vele landen —, ook ten onzent —, bestaat en dat ook hier, de laatste jaren, kwesties van drukletters, zetsel, indeeling van de pagina, versiering van den omslag, problemen zijn geworden waar meer en meer de kunstenaars zich mede gaan bemoeien.

Intusschen —, hoe dit alles ook zij —, interessant was deze expositie ongetwijfeld, al viel er bij veel van het tentoongestelde voor hem wien de beteekenis der Russische letterteekens ontgaat, moeilijk tot een definitief oordeel te komen. Want hij moge dan al bij het beschouwen van bepaalde plakkaten of boekomslagen vreugde beleven aan de harmonische compositie —, aan een goede vlakvulling of bladspiegelverdeling —, hij kan niet beoordeelen in hoeverre het element „leesbaarheid” door deze Russen naar behooren geëerbiedigd of, in den trant van vele „modern-Rusland”-aanbiddende „moderneren” onder óns (!), verwaarloosd wordt. En zulk beoordeelen is hier toch geboden.

Men mag echter aannemen, dat de z.g. „muur-kranten” — breed-gerekte plakkaten die als algemeen, gratis nieuwsblad dienst doen —,

in Rusland leesbaar voor een ieder zijn. Deze nieuwsbladen, uit de hand geteekend —, die mede tot de merkwaardigste stukken van deze verzameling behoorden —, zijn én van kleur én van „opmaak” zeer goed en bezitten de bekoring van een soort primitieve volkskunst, wat, waar het hier gaat om zulk een, toch altijd vrij modern, ding als een krant, wel wat paradoxaal klinkt.

Van de tallooze, meer „individualistische” kunstuitingen (ja, ook die komen dan tóch nog in het nieuwe Rusland voor!) troffen mij vooral enkele buitengewoon knappe aquarellen van Dejneka (vooral een bokswedstrijd in sepia) en enkele gouaches van B. Labass, die, met zijn groeps-genooten, naar de van Russische zijde geschreven inleiding tot den catalogus —, m.i. terecht — zegt: in zijn fantastische, spookachtige beelden de dynamiek van het leven en het snelle opeenvolgen der indrukken (zooals „de stad” die schenkt) weergeeft. „Terugkeer uit den oorlog”, b.v. is een min of meer expressionistische voorstelling van een stuk locomotief met daarop, tot één blok saamgedrongen, enkele harmonika spelende soldaten....

Men kan van een „grafische tentoonstelling” —, vooral als zij zoo uitgebreid is als deze —, moeilijk „overzichten” —, „kronieken” schrijven. Grafisch werk eischt, wil het goed beschouwd zijn, veelal aandachtig bekijken „op of in de hand”.

Met deze korte „aanteekening” moet hier dan ook worden volstaan.

A. E. v. D. T.

TENTOONSTELLING VAN MODERNE NEDERLANDSCHE TOEGEPASTE KUNST.

Ter gelegenheid van het Congres van de Internationale Kamer van Koophandel werd deze tentoonstelling, die een soort overzicht bedoelde te zijn van wat Nederland op het gebied der moderne kunstnijverheid presteert, door den „tentoonstellingsraad van bouwkunst en verwante kunsten” georganiseerd.

De taak waarvoor de inrichters stonden was geen gemakkelijke: een goede keuze te doen uit het vele dat de moderne Nederlandsche kunstnijverheid heeft opgeleverd en tevens zulk een collectie overzichtelijk en harmonisch te rangschikken, mag inderdaad een moeilijke opgave heeten...

Het resultaat was echter gelukkig en er werd hier een vrij volledig overzicht geboden, dat ook den buitenlandschen belangstellende een goeden indruk vermocht te geven van de hoogte waarop onze toegepaste kunst de laatste jaren kwam te staan. Zulk een overzicht en zulk een indruk kon men hier evenwel niet krijgen van onze moderne bouwkunst, die, doormiddel van foto's, een klein onderdeel vormde van deze expositie.